

4.2. ԱՊՐԱՆՔՆԵՐԻ ԱՐՏԱՀԱՆՈՒՄ ԵՎ ՆԵՐՄՈՒԾՈՒՄ

4.2.1. Արտաքին առևտուր

Արտաքին առևտրաշրջանառությունը: 2018թ. հունվար-մարտին 2017թ. նույն ժամանակաշրջանի համեմատությամբ արտաքին առևտրաշրջանառության ծավալը աճել է 58.4 տոկոսով*, ընդ որում՝ արտահանումը աճել է 2.7 անգամ, իսկ ներմուծումը՝ 28.4 տոկոսով: Բացասական առևտրային հաշվեկշիռը նվազել է 24.8 տոկոսով: Առանց հաշվի առնելու վերաարտահանման** բնույթ ունեցող ապրանքատեսակները, 2017թ. հունվար-մարտի համեմատ արտաքին առևտրաշրջանառության ծավալը աճել է 68.0 տոկոսով, ընդ որում արտահանումը՝ 3.1 անգամ, իսկ ներմուծումը՝ 33.8 տոկոսով:

	2017թ. հունվար-մարտ		2018թ. հունվար- մարտ		աճի տեմպը, %
	մլն դրամ	հազ. ԱՄՆ դոլար	մլն դրամ	հազ. ԱՄՆ դոլար	
Արտահանում (ՖՕԲ գներով)	8575,0	17652,1	22576,0	46897,5	2,7 անգ
Ներմուծում (ՄԻՖ գներով)	30698,9	63195,0	39068,0	81156,6	128,4
Առևտրաշրջանառություն	39273,9	80847,1	61644,0	128054,1	158,4
Առևտրի հաշվեկշիռ	-22123,9	-45542,9	-16492,0	-34259,1	75,2

ԱՀ արտաքին առևտրաշրջանառությունը 2017-2018թթ. հունվար-մարտին ըստ առանձին երկրների

Երկրի անվանումը	Արտահանում					Ներմուծում					Առևտրային հաշվեկշիռը
	2017թ. հունվար-մարտ	Տեսակարար կշիռը (%)	2018թ. հունվար-մարտ	Տեսակարար կշիռը (%)	աճի տեմպը, %	2017թ. հունվար-մարտ	Տեսակարար կշիռը (%)	2018թ. հունվար-մարտ	Տեսակարար կշիռը (%)	աճի տեմպը, %	
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	17652.1	100.0	46897.5	100.0	2.7 անգ	63195.0	100.0	81156.6	100.0	128.4	-34259.1
ԱՊՀ ԵՐԿՐՆԵՐ այդ թվում՝	13820.7	78.3	46897.5	100.0	3.4 անգ	56941.2	90.1	79047.6	97.4	138.8	-32150.1
Հայաստանի Հանրապետություն	13618.3	77.1	42589.2	90.8	3.1 անգ	56812.5	89.9	78057.8	96.2	137.4	-35468.6
Ռուսաստանի Դաշնություն	202.4	1.2	4308.3	9.2	21.3անգ	112.9	0.2	989.8	1.2	8.8 անգ	3318.5
Բելոռուս	-	-	-	-	-	11.9	0.0	-	-	-	-
Ռեյրահինա	-	-	-	-	-	3.9	0.0	-	-	-	-
ԱՅԼ ԵՐԿՐՆԵՐ այդ թվում՝	3831.4	21.7	0.0	0.00	0.0	6253.8	9.9	2109.0	2.6	33.7	-2109.0
Միացյալ Թագավորություն	3831.4	21.7	-	-	-	5381.1	8.5	10.5	0.0	0.2	-10.5
Չինաստան	-	-	-	-	-	68.1	0.1	161.7	0.2	2.4 անգ	-161.7
Թուրքիա	-	-	-	-	-	91.3	0.1	287.5	0.4	3.1 անգ	-287.5
Միացյալ Նահանգներ	-	-	-	-	-	8.6	0.0	1.6	0.0	18.6	-1.6
Ֆրանսիա	-	-	-	-	-	1.6	0.0	33.1	0.0	20.7 անգ	-33.1
Նիդերլանդներ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ԻԻՀ	-	-	-	-	-	410.8	0.7	125.8	0.2	30.6	-125.8
Լիտվա	-	-	-	-	-	52.0	0.1	50.4	0.1	96.9	-50.4
Վրաստան	-	-	-	-	-	178.0	0.3	-	-	-	-
Չեխիա	-	-	-	-	-	23.9	0.0	-	-	-	-
Դանիա	-	-	-	-	-	1.2	0.0	-	-	-	-
Գերմանիա	-	-	-	-	-	36.5	0.1	-	-	-	-
Լիբանան	-	-	-	-	-	0.7	0.0	-	-	-	-
Էստոնիա	-	-	-	-	-	-	-	18.1	0.0	-	-18.1
Հունաստան	-	-	-	-	-	-	-	6.0	0.0	-	-6.0
Կորեայի ԺԺՀ	-	-	-	-	-	-	-	1.6	0.0	-	-1.6
Անգլիա	-	-	-	-	-	-	-	1412.7	1.7	-	-1412.7

* Համեմատությունը կատարվում է ԱՄՆ դոլարով:
 ** Վերաարտահանումը ներմուծված ապրանքների այնպիսի արտահանում է, որոնք երկրի սահմանն անցել են տվյալ պետությունում վերանշակվելու և հետագայում սկզբնական առաքիչ երկիր վերադարձնելու նպատակով (կնքված պայմանագրերի հիման վրա և սահմանված վճարի դիմաց): Այս խմբի ապրանքների վրա սեփականության իրավունքը չի անցնում մի սեփականատերից մյուսին:

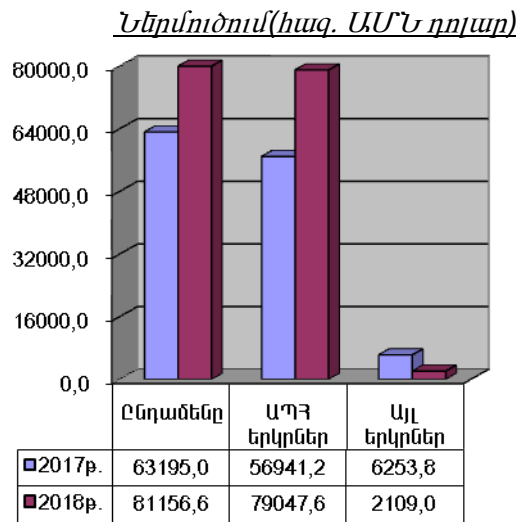
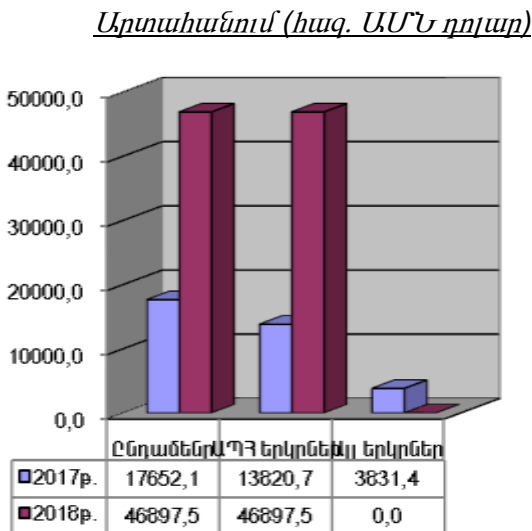
2018թ. հունվար-մարտին ԱՊՀ երկրների հետ արտաքին առևտրաշրջանառության ծավալը կազմել է 60628.7 մլն դրամ (125945.1 հազ. դոլար) կամ ընդհանուր ապրանքաշրջանառության 98.4 տոկոսը, իսկ այլ երկրների հետ՝ 1015.2 մլն դրամ (2109 հազ. դոլար) կամ 1.6 տոկոսը:

ԱՊՀ երկրներ են արտահանվել 22576.0 մլն դրամի (46897.5 հազ. դոլարի) և այդ երկրներից ներմուծվել՝ 38052.7 մլն դրամի (79047.6 հազ. դոլարի) ապրանքներ: Առևտրային հաշվեկշիռը բացասական է 15476.7 մլն դրամով (32150.1 հազ. դոլարով):

2018թ. հունվար-մարտին այլ երկրներ արտահանում չկա, ներմուծվել են 1015.2 մլն դրամի (2109.0 հազ. դոլարի) ապրանքներ: Առևտրային հաշվեկշիռը բացասական է 1015.2 մլն դրամ (2109.0 հազ. դոլար):

2018թ. հունվար-մարտին արտահանման ողջ ծավալը ուղղվել է ԱՊՀ երկրներ (որից՝ 90.8 տոկոսը՝ Հայաստանի Հանրապետություն, 9.2 տոկոսը՝ Ռուսաստանի Դաշնություն): Ներմուծման ծավալի 97.4 տոկոսը բաժին է ընկել ԱՊՀ երկրներին (որից՝ 98.7 տոկոսը՝ Հայաստանի Հանրապետություն և 1.3 տոկոսը՝ Ռուսաստանի Դաշնություն), իսկ 2.6 տոկոսը՝ այլ երկրներին (որից՝ 67.0 տոկոսը՝ Անգլիա, 13.6 տոկոսը՝ Թուրքիա, 7.7 տոկոսը՝ Չինաստան, 6.0 տոկոսը՝ ԻԻՀ և այլն):

Արտահանման և ներմուծման ծավալները ըստ ԱՊՀ և այլ երկրների 2017-2018թթ. հունվար-մարտին

Արտաքին առևտրի ապրանքային կառուցվածքը

ԱՀ արտաքին առևտրաշրջանառությունը 2018թ. հունվար-մարտին ըստ ապրանքախմբերի

Ապրանքային խմբի անվանումը	Արտահանում			Ներմուծում			Հաշվեկշիռը, հազ. ԱՄՆ դոլար
	արժեքը		տեսակարար կշիռը (%)	արժեքը		տեսակարար կշիռը (%)	
	մլն դրամ	հազ. ԱՄՆ դոլար		մլն դրամ	հազ. ԱՄՆ դոլար		
Ընդամենը	22576.0	46897.5	100.0	39068.0	81156.6	100.0	-34259.1
<i>այդ թվում՝</i>							
Կենդանի կենդանիներ և կենդանական ծագման արտադրանք	352.7	732.7	1.6	762.9	1584.7	2.0	-852.0
Բուսական ծագման արտադրանք	263.3	546.9	1.2	1455.2	3023.0	3.7	-2476.1
Յուղեր և ճարպեր	0.5	1.1	0.0	115.4	239.7	0.3	-238.6
Պատրաստի սննդի արտադրանք	358.6	745.0	1.6	5475.7	11374.7	14.0	-10629.7
Հանքահումքային մթերքներ	19133.3	39745.9	84.8	5454.7	11331.2	14.0	28414.7
Քիմիական արտադրության ապրանքներ	9.0	18.6	0.0	2781.5	5778.0	7.1	-5759.4
Պլաստմասսա. կաուչուկ. ռետին	4.9	10.2	0.0	159.3	330.9	0.4	-320.7
Կաշի և դրանից իրեր	3.5	7.3	0.0	5.9	12.2	0.0	-4.9
Փայտ և փայտյա իրեր	41.3	85.7	0.2	142.2	295.5	0.4	-209.8
Թուղթ և թղթյա իրեր	0.5	1.0	0.0	52.8	109.6	0.1	-108.6
Մանածագործական իրեր	61.3	127.4	0.3	1126.3	2339.7	2.9	-2212.3
Կոշիկեղեն. հովանոցներ. գլխարկներ	0.6	1.3	0.0	216.1	448.9	0.6	-447.6
Իրեր քարից. գիպսից. ցեմենտից. ապակի և դրանից իրեր	44.5	92.4	0.2	752.7	1563.5	1.9	-1471.1

Ապրանքային խմբի անվանումը	Արտահանում			Ներմուծում			Հաշվեկշիռը, հազ. ԱՄՆ դոլար
	արժեքը		տեսակարար կշիռը (%)	արժեքը		տեսակարար կշիռը (%)	
	մլն դրամ	հազ. ԱՄՆ դոլար		մլն դրամ	հազ. ԱՄՆ դոլար		
Թանկարժեք քարեր և մետաղներ	1868.3	3881.0	8.3	1876.4	3897.9	4.8	-16.9
Ոչ թանկարժեք մետաղներ և դրանցից պատրաստված իրեր	0.6	1.3	0.0	1687.6	3505.8	4.3	-3504.5
Մեքենաներ, սարքավորումներ և մեխանիզմներ	305.6	634.9	1.3	5605.0	11643.4	14.4	-11008.5
Տրանսպորտային միջոցներ	101.3	210.4	0.4	4429.5	9201.4	11.3	-8991.0
Սարքեր և ապարատներ	-	-	-	4229.4	8785.9	10.8	-8785.9
Կահույք, խաղալիքներ, այլ պատրաստի իրեր	26.2	54.4	0.1	2738.5	5688.7	7.0	-5634.3
Արվեստի ստեղծագործություններ, հնաոճ իրեր	-	-	-	0.9	1.9	0.0	-1.9

Արտահանման և ներմուծման ծավալների դինամիկան ըստ ապրանքախմբերի

/հազ. ԱՄՆ դոլար/

Ապրանքային խմբի անվանումը	Արտահանում			Ներմուծում		
	2017թ. հունվար-մարտ	2018թ. հունվար-մարտ	Աճի տեմպը, տոկոս	2017թ. հունվար-մարտ	2018թ. հունվար-մարտ	Աճի տեմպը, տոկոս
Ընդամենը	17652.1	46897.5	2.7անգ	63195.0	81156.6	128.4
<i>այդ թվում՝</i>						
Կենդանի կենդանիներ և կենդանական ծագման արտադրանք	891.8	732.7	82.2	1720.4	1584.7	92.1
Բուսական ծագման արտադրանք	1339.2	546.9	40.8	3260.3	3023.0	92.7
Յուղեր և ճարպեր	67.2	1.1	1.7	271.5	239.7	88.3
Պատրաստի սննդի արտադրանք	540.3	745.0	137.9	8530.8	11374.7	133.3
Հանքահումքային մթերքներ	9150.1	39745.9	4.3 անգ	9753.4	11331.2	116.2
Քիմիական արտադրության ապրանքներ	94.1	18.6	19.8	4189.9	5778.0	137.9
Պլաստմասսա, կաուչուկ, ռետին	0.6	10.2	17.0 անգ	263.4	330.9	125.6
Կաշի և դրանից իրեր	1.4	7.3	5.2 անգ	20.3	12.2	60.1
Փայտ և փայտյա իրեր	183.5	85.7	46.7	174.0	295.5	169.8
Թուղթ և թղթյա իրեր	1.1	1.0	90.9 անգ	153.3	109.6	71.5
Մանածագործական իրեր	138.3	127.4	92.1	1342.8	2339.7	174.2
Կոշկեղեն, հովանոցներ, գլխարկներ	209.1	1.3	0.6	248.9	448.9	180.3
Իրեր քարից, գիպսից, ցեմենտից, ապակի և դրանից իրեր	34.9	92.4	2.7 անգ	876.8	1563.5	178.3
Թանկարժեք քարեր և մետաղներ	3831.4	3881.0	101.3	5422.0	3897.9	71.9
Ոչ թանկարժեք մետաղներ և դրանցից պատրաստված իրեր	1.1	1.3	118.2	1981.9	3505.8	176.9
Մեքենաներ, սարքավորումներ և մեխանիզմներ	873.1	634.9	72.7	8449.7	11643.4	137.8
Տրանսպորտային միջոցներ	8.4	210.4	25.1 անգ	11878.7	9201.4	77.5
Սարքեր և ապարատներ	-	-	-	98.3	8785.9	89.4 անգ
Կահույք, խաղալիքներ, այլ պատրաստի իրեր	286.5	54.4	19.0	4554.7	5688.7	124.9
Արվեստի ստեղծագործություններ, հնաոճ իրեր	-	-	-	3.9	1.9	48.7

4.2.2. Մարդասիրական օգնություն

Ըստ ԱՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի և վերաբնակեցման նախարարության տվյալների՝ 2018թ. հունվար-մարտ ամիսների ընթացքում մարդասիրական օգնության կարգով Արցախի Հանրապետություն են ներմուծվել 17577.2 հազ. դրամի ապրանքներ:

ԱՀ ներմուծված մարդասիրական օգնության ծավալն ըստ առանձին ապրանքախմբերի

	2017թ. հունվար-մարտ	2018թ. հունվար-մարտ	/հազ. դրամ/ Աճի տեմպը (%)
Ընդամենը	54463.6	17577.2	32.3
<i>այդ թվում՝</i>			
Նոր կոշիկ	-	138.2	-
Հագուստեղեն, գլխարկներ, հովանոցներ	2425.2	666.6	27.5
Նախկինում օգտագործված կոշիկ	400.0	-	-
Նախկինում օգտագործված հագուստ	4725.0	30.4	0.6
Ապարատներ և սարքեր	7498.9	1066.8	14.2
Գեղորայք և բժշկական տարբեր ապրանքներ	23970.0	10968.3	45.8
Զանազան շինանյութեր	6448.3	441.2	6.8
Տարբեր տեսակի ապրանքներ	8996.2	4265.7	47.4

2018թ. հունվար-մարտին 2017թ. հունվար-մարտի համեմատ մարդասիրական օգնության ծավալը նվազել է 67.7 տոկոսով: Մարդասիրական օգնությունը ստացվել է Հայաստանի Հանրապետությունից, Ռուսաստանի Դաշնությունից և Ամերիկայի Միացյալ Նահանգներից:

ԱՀ ներմուծված մարդասիրական օգնության ծավալն ըստ երկրների

	Արժեքը, հազ. դրամ		Տեսակարար կշիռը, %	
	2017թ. հունվար-մարտ	2018թ. հունվար-մարտ	2017թ. հունվար-մարտ	2018թ. հունվար-մարտ
Ընդամենը	54463.6	17577.2	100.0	100.0
<i>այդ թվում՝</i>				
Հայաստանի Հանրապետություն	20696.9	10968.3	38.0	62.4
Գերմանիա	17031.4	-	31.3	-
ՌԴ	14915.5	5888.9	27.4	33.5
Չինաստան	1819.8	-	3.3	-
ԱՄՆ	-	720.0	-	4.1

Մարդասիրական օգնության ծավալների դինամիկան (հունվար-մարտին), ըստ տարիների, հազ.դրամ

